

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

Bútorkatalógusok szerzői jogi védelme

Ügyszám: SZJSZT-01/07/1.

A Bíróság által feltett kérdések:

- 1.) A felperesi katalógusok szerzői jogi védelemben részesülnek-e?
- 2.) A felperesi katalógusok egyes képei, táblázatai, szövegei tekinthetők-e egyéni eredeti elemeket tartalmazó szellemi termékeknek?
- 3.) A felperesi katalógusok összeválogatásában, elrendezésében és szerkesztésében megnyilvánul-e egyéni eredeti jelleg?

Az eljáró tanács szakvéleménye:

Ad 1. és ad 3. Mivel a 3. pontban feltett kérdés előfeltétele az 1. pontban feltett kérdésnek, ezért az eljáró tanács összevonva ad a két kérdésre választ.

A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szt.) 7. §-a rendelkezik a gyűjteményes művek szerzői jogi védelméről:

„7. § (1) Szerzői jogi védelemben részesül a gyűjtemény, ha tartalmának összeválogatása, elrendezése vagy szerkesztése egyéni, eredeti jellegű (gyűjteményes mű). A védelem a gyűjteményes művet megilleti akkor is, ha annak részei, tartalmi elemei nem részesülnek, illetve nem részesülhetnek szerzői jogi védelemben.

(2) A gyűjteményes mű egészére a szerzői jog a szerkesztőt illeti, ez azonban nem érinti a gyűjteménybe felvett egyes művek szerzőinek és szomszédos jogi teljesítmények jogosultjainak önálló jogait.

(3) A gyűjteményes mű szerzői jogi védelme nem terjed ki a gyűjteményes mű tartalmi elemeire.”

A gyűjteményes művön fennálló szerzői jogi védelem az alkotói tevékenység egyik különleges fajtaként értékelhető szerkesztői tevékenység eredménye. Azaz a szerkesztői tevékenység, amelynek eredménye a gyűjteményes mű, akkor áll szerzői jogi védelem alatt, ha a tartalom összeválogatásában, elrendezésében vagy szerkesztésében a szerzői jogi védelem feltételeként megkövetelt egyéni eredeti jelleg megmutatkozik. Ennek megfelelően a gyűjteményes művön fennálló szerzői jogi védelem független a gyűjteményben szereplő egyes alkotóelemek (pl. képek, táblázatok, szövegek) szerzői jogi védelmétől. Az egyéni eredeti jellegnek kizárólag a szerkesztés tekintetében kell fennállnia.

A felperesi bútorkatalógusok jellegüknél fogva gyűjteményes műnek tekinthetők. Az eljáró tanács megállapítja, hogy a katalógusok szerkesztői tevékenysége egyéni eredeti jelleget tükröz, azaz a katalógusok, mint gyűjteményes művek szerzői jogi védelem alatt állnak.

Fontos kihangsúlyozni, hogy a gyűjteményes művön fennálló szerzői jogi védelem a szerkesztőt illeti meg, aki az Szjt. értelmében (Szjt. 4. § (1) bekezdés) csak természetes személy lehet. Ha a szerkesztő munkaviszonyban áll, jelen esetben az A.P. Rt.-vel, akkor az Szjt. 30. §-ának megfelelően a munkáltatóra száll át a gyűjtemény szerzői vagyoni joga, és így az is, hogy azok védelmében fellépjen. Amennyiben azonban a szerkesztő egy, az Rt.-től független személy, akkor a kettőjük közötti szerződés tartalma határozza meg, hogy az Rt. egyáltalán felléphet-e a gyűjteményen fennálló szerzői jogi vagyoni védelem érdekében. Főszabályként ugyanis a szerzői vagyoni jogok nem ruházhatók át, másként sem szállhatnak át és azokról lemondani sem lehet (Szjt. 9. § (3) bekezdés). A törvényben meghatározott esetekben és feltételekkel azonban átruházhatók, illetve átszállnak. Ilyen esetben főszabályként, azaz szerződés eltérő rendelkezése hiányában, a vagyoni jogokkal továbbiakban a jogszerző rendelkezhet (Szjt. 9. § (6) bekezdés). A kérdéses bútorcatalógusok esetében megállapíthatjuk, hogy azok reklámozás céljára jöttek létre. Az Szjt. 63. §. (1) bekezdése értelmében a reklámozás céljára megrendelt műre vonatkozó vagyoni jogok a felhasználóra átruházhatók. Azaz az Szjt. megadja a lehetőségét annak, hogy ebben az esetben a vagyoni jogokat a felhasználó gyakorolja. Ezt azonban, szemben a munkaviszonyban létrehozott művel, ahol ez a joggyakorlás a törvény erejénél fogva száll át a munkáltatóra, bár ebben az esetben is csak akkor, ha a felek eltérően nem állapodtak meg, (Szjt. 30. § (1) bekezdés), a reklámozás céljára megalkotott mű esetében az Szjt. a felek megállapodásától teszi függővé.

Ad 2. A második kérdés arra irányul, hogy a katalógusban, a gyűjteményes műben fellelhető egyes alkotó elemek, képek, táblázatok, szövegek, szerzői jogi védelem alatt állnak-e, azaz egyéni eredeti jelleggel rendelkeznek-e.

A katalógusban megjelenő szövegek annyira egyszerűek és oly mértékben csak a termékek megjelölésére (ld. a fantázianeveket), azok méreteire, illetve áraitra vonatkoznak, hogy azok egyéni eredeti jelleggel nem rendelkeznek. Táblázat a katalógusban, a legutolsó oldalon szereplő megrendelő laptól eltekintve, nem található.

Ami a képeket illeti, azok szakszerű fotográfusi munkának tekintendők, a tárgyfotózás területén magas színvonalú fotográfusi teljesítmények, amelyek a tárgyfotózás ismert szabályainak megfelelnek. Ez azonban egyúttal azt is jelenti, hogy jellegüknél fogva nélkülözik a felvételek a szerzői jogvédelemhez szükséges egyéni és eredeti jelleget, hiszen az árukatalógus céljával (az áru bemutatásával eladás céljából) csak az fér össze, hogy a tárgyak objektív valóságukban jelenjenek meg, ne kerüljön hozzájuk többlet, azaz a fotográfus szubjektuma ne szűrődjön át a felvételeken.

Összefoglalva a katalógus, mint olyan gyűjteményes műnek minősül és szerzői jogi védelem alatt áll, azonban a benne található egyes elemek nem érik el a szerzői jogvédelemhez szükséges küszöböt.

Budapest, 2007. március 20.

dr. Győri Erzsébet
a tanács elnöke

dr. Lendvai Zsófia
a tanács előadó tagja

Markovics Ferenc
a tanács szavazó tagja